

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології

Кафедра соціальної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНІ МЕТОДИ ПСИХОТЕРАПІЇ

Рівень вищої освіти – другий (магістерський);

Освітня програма "Психологія"

Спеціальність - 053 Психологія

Галузь знань - Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “28” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Сучасні методи психотерапії
Викладач (і)	Пілецька Любомира
Контактний телефон викладача	
Е-mail викладача	lybomyra.piletska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Денна / заочна форма навчання
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 30/60 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Комунікація з викладачем через корпоративну пошту

2. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна "Сучасні методи психотерапії" є важливою частиною професійної підготовки студентів у галузі психології. Курс спрямований на ознайомлення з ключовими теоріями, напрямками та методами психотерапії, а також розвиток необхідних практичних навичок застосування методів психотерапії для вирішення запитів клієнта. Студенти вивчають різноманітні підходи до роботи з психічними проблемами, а також набувають розуміння важливості етичних аспектів у психотерапевтичній практиці. Курс охоплює теми, пов'язані з взаємодією психотерапевта і пацієнта, стратегіями надання психологічної допомоги та побудовою довірливих відносин. Практична складова включає в себе симуляції психотерапевтичних сесій та аналіз клінічних випадків. Курс призначений для розвитку компетентностей у сфері надання психологічної допомоги та готує студентів до роботи в галузі психотерапії та консультативної практики.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета курсу: Курс "Сучасні методи психотерапії" покликаний сформувати у студентів професійні знання і уміння у галузі надання психологічної допомоги, сприяти більш повному і глибокому розумінню основних вимог щодо процесу проведення психотерапії, сформувати навички застосування сучасних методів психотерапії, збагатити науковий світогляд студентів та їх психологічну культуру.

○ **Завдання вивчення дисципліни.**

- 1) сформувати в студентів уявлення про сутність та основну проблематику психотерапії як окремого виду психологічної практики, а також про її місце і роль в сучасній психологічній практиці;
- 2) навчити студентів базовим технікам та стратегіям попередження можливого психологічного неблагополуччя та надання психологічної допомоги у кризових ситуаціях, ситуаціях життєвого вибору та ін.;
- 3) ознайомити студентів зі специфікою організації та проведення психотерапії у різних видах сеттінгу: індивідуальній, сімейній та груповій формах; дитячої психотерапії;
- 4) сформувати уявлення про базові навички здійснення кризової інтервенції, супервізії.

4. Програмні компетентності та результати навчання

ІК. Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР13. Здатність розробляти, проводити, та здійснювати моніторинг програм психологічної профілактики, психологічної допомоги (психологічного супроводу) осіб у складних життєвих обставинах та формувати психологічний висновок за результатами оцінки виконання психологічної програми (соціально-психологічної реабілітації);

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12/4
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18/6
самостійна робота	60/80

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2	053 Психологія	1	нормативний

Тематика навчальної дисципліни				
Тема	кількість год. Денна/заочна			
	лекції	практичні	сам. роб	
Тема 1. Вступ у психотерапію. Основні вимоги до кваліфікації психотерапевта.	1/0	1/1	7	
Тема 2. Історія розвитку сучасних психотерапевтичних напрямків. Класифікація сучасних методів психотерапії та основні умови їх застосування	1/1	1/1	7	
Тема 3. Основні методи позитивної психотерапії	2/1	3/1	7	
Тема 4. Основи психодинамічного розуміння особистості. Психоаналіз	3/1	3/1	7	
Тема 5. Гештальттерапія	1/0	2	7	
Тема 6. Тілесноорієнтована та трансперсональна психотерапія	1/0	2	10	
Тема 7. Клієнтцентрована психотерапія.	0/0	2	10	
Тема 8. Психодрама	1/0	2/1	10	
Тема 9. Когнітивно-поведінкова психотерапія.	2/1	2/1	15	
ЗАГ.:	12/4	18/6	60/80	

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання навчальних досягнень студентів за усіма видами навчальних робіт проводиться за поточним і підсумковим контролюми. Об'єктом оцінювання знань умінь та навичок студентів є програмний матеріал освітнього компонента, засвоєння якого перевіряється під час контролю. Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння
---	---

	<p>програмного матеріалу, виконання практичних, робіт, умінь самостійно опрацювати тексти, складання конспекту, здатності публічно, письмово чи в електронному форматі представляти певний матеріал.</p> <p>Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в усній та письмовій формі (опитування на практичних заняттях, тестування, контрольна робота, самостійна робота, екзамен).</p> <p>Підсумковий контроль - екзамен. Максимальна кількість балів за відповіді на практичних заняттях, результати тестів та контрольних робіт – сумарно 50 балів. Максимальна оцінка за екзамен — 50 балів. Максимальна загальна підсумкова оцінка — 100 балів.</p>
<p>Накопичення балів під час вивчення дисциплін (оцінки за практичні заняття, оцінювання виконаної самостійної роботи, результатів поточного тестового контролю знань виставляються як середній бал з отриманих оцінок за цими категоріями оцінювання)</p>	<p>Лекція - 0</p> <p>Практичне заняття - 10</p> <p>Самостійна робота - 10</p> <p>Поточний тестовий контроль знань - 20</p> <p>Підсумковий контроль знань (контрольна робота) - 10</p> <p>Екзамен — 50 балів</p> <p>Загальна підсумкова оцінка — 100 балів</p>
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Контрольна робота виконується в письмовій формі за наперед даними вимогами, оцінюється в 10 б.</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>1. Участь студента в практичних симуляціях в ролі клієнта, консультанта, спостерігача (не менше 3 разів). Студент повинен підготувати кейс клінічного випадку, відповідно до ролі надати звіт про проведену роботу з урахуванням етичних принципів психотерапевта, застосуванням відповідних методів психотерапії відповідно до психотерапевтичного напрямку.</p> <p>Критерії оцінки участі студента в практичних симуляціях: 9-10 балів (відмінно) – завдання виконано в</p>

повному обсязі: вірно визначено проблему і підібрані відповідні методи

7-8 балів (добре) – завдання виконано в повному обсязі: визначено структурні складові проблеми, визначено методи і прийоми, які використовуються для

ефективного впливу на аудиторію. Вчасно здане завдання й презентоване в аудиторії. Проте допущені певні неточності, незначні помилки у розкритті окремих питань.

5-6 балів (задовільно) – завдання виконано не в повному обсязі, допущено суттєві помилки, помилково розкрито прийоми, які використовуються для ефективного впливу на аудиторію. Завдання здане, презентоване в аудиторії.

3-4 бали (незадовільно) – завдання виконане частково, наявні

істотні помилки у його виконанні, не визначено або помилково розкрито прийоми, які використовуються для ефективного вирішення проблеми.

Завдання невчасно здане й не презентоване в аудиторії.

1-2 бали (незадовільно) – завдання практично не виконано, складається з окремих малозмістовних тез, які за своїм змістом не відображають суті завдання. Робота здана не вчасно, не була представлена студентській аудиторії.

0 балів – завдання відсутнє.

Критерії оцінювання практичного заняття (метод кейсів) : 9-10 балів (відмінно) - завдання виконане в повному обсязі,

здане вчасно, правильно визначено модифікуючі фактори кейсу, концептуалізація випадку складена вірно, визначено варіанти цілей подальшої терапії; робоча мікрогрупа ефективно співпрацювала; завдання презентоване в аудиторії;

8-9 балів (добре) - завдання виконане в повному обсязі, здане вчасно, однак допущені незначні помилки у концептуалізації випадку, модифікуючі фактори складені загалом вірно, визначені цілі подальшої терапії, однак допущені незначні помилки, неточності; мікрогрупа злагоджено співпрацювала; завдання презентоване в аудиторії;

6-7 балів (задовільно) - завдання виконане не в повному обсязі, здане вчасно (або із запізненням), допущено помилки або неточності у концептуалізації випадку;

	<p>модифікуючі фактори вказані, цілі подальшої терапії складені загалом вірно, однак допущені значні помилки; мікрогрупа співпрацювала не надто злагоджено, не зуміли розподілити обов'язки;</p> <p>3-4 бали (незадовільно) - завдання виконане значно менш, ніж наполовину, здане невчасно, описано фрагментарно, без осмислення; концептуалізація випадку складена з помилками або не складена, цілі подальшої терапії не встановлено;</p> <p>мікрогрупа співпрацювала неефективно, не зуміли розподілити обов'язки;</p> <p>2-1 бал (незадовільно) — завдання практично не виконано або виконане невірно, складається з окремих малозмістовних елементів, які за своїм змістом не відображають суті завдання, підгрупа практично не співпрацювала, працювали тільки окремі особи.</p> <p>0 балів – завдання відсутнє, група завдання не виконала.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали не менше 55% завдань, передбачені навчальною програмою з дисципліни та набрали за поточну успішність кількість балів, не меншу за 50 балів
Підсумковий контроль	Форма контролю - <u>екзамен</u> ; форма здачі – підсумкова оцінка за результатами тестів, проведених офлайн - в аудиторії. Підсумкова оцінка є середнім статистичним поточних оцінок за кожен тест чи відповідь на практичному занятті.

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника</u> http://surl.li/fxlpyp • <u>Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів</u>
--------------------------	--

	<p><u>Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника</u> http://surl.li/voxwzt</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника</u> http://surl.li/sxaoec • <u>Положення про запобігання академічному плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника</u> http://surl.li/vxktxp
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентує Положення про Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника http://surl.li/wrravr</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до Положення про Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника http://surl.li/wrravr</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання</p>

	індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри соціальної психології студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника http://surl.li/equwdp)

8. Рекомендована література

1. Каліна, Н. Ф. Психотерапія : підручник. К. : Академвидав, 2010. 288 с.
2. Карпенко Є. Методи сучасної психотерапії : навч. посібник. – Дрогобич : Посвіт, 2015. – 116 с.
3. Кривоніс, Т. Г. Основи особистісної психотерапії : навчально-метод. Посібник. К. : ВД "Слово", 2011. 192 с.
4. Глива, Є. Вступ до психотерапії [Текст] : навч. Посібник. Острог-Київ : Острозька академія, Кондор, 2004. – 530 с.
5. Глива, Є. Вступ до психотерапії [Текст] : навч. посібник . Острог-Київ : Острозька академія, Кондор, 2018. – 530 с.
6. Фон Шліппе А., Швайцер Й. Системна сімейна психотерапія та консультування. Пер. з нім. – Львів: ВНТЛ-Класика, 2004. – 320 с.
7. Сидорик Ю.Р. Психотерапія: методичні рекомендації для студентів / Ю.Р. Сидорик. – Івано-Франківськ: Видавництво "Плаї" ЦІТ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2011. – 53 с.
8. Концептуальні засади і методика глибинної психокорекції: Підготовка психолога-практика : навч. посібник / за ред. Т.С. Яценко. К. : Вища школа, 2008. 342 с.
9. Основи психотерапії : навч.посібник / за ред. К.Седих. К. : Академія, 2017. 192 с.
10. Теорія і технології застосування сучасних підходів до психотерапії у вітчизняних

соціокультурних умовах : монографія / З. Г. Кісарчук, Я. М. Омельченко, Г. П. Лазос, Б. В. Плескач [та ін.]; за ред. З.Г. Кісарчук. Київ-Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 268 с.

11. Федій, О. А. Естетотерапія : навч. посібник. Рек. МОН. К. : ЦУЛ, 2012. 304 с.

12. Яцина О. Ф. Основи психотерапії : практикум. Навчально-методичний посібник. Ужгород, 2021. 80 с

13. Сєдих К., Фільц О. Основи психотерапії. К.: Академія, 2017

Викладач

Любомира ПІЛЕЦЬКА